

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

BEÁS NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2006. május 25. 8:00

I. Olvasott szöveg értése

Időtartam: 70 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI MINISZTERIUM

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. Umără-l szévegusztá, sí kată sjé, lá sjé szá cînyé. Unu (0) c-ărătăny.

Kum nyé-nvăcăny szá szfătény?

X: Dákă ávény dă gînd szá zîsjény sjévá, átunsj lyimbá nasztră o hăsznălîny. D-áje trébé szá fîjé ro multyé vorbé îh kápu nosztru. Bătîrnyî, sí káré máj mult învăcă, sí máj multyé vorbé styijé. Ásztá ákár sí 120.000 vorbé patyé szá fîjé.

B: Kupiji szîngurj szá-nvăcă szá szfătászkă. Lor nu lyé trébujé méstyér szá-nvecé lyimbá lu mámi.

C: Păpusilye k-ánti beturilye învăcă, kă „b”, „m”, „r”, sí d-înr-estye însjărkă dăp-áje vorbé szá făkă. Jelyé máj binyé áhugyé, kînd sjinyivá „s” o „sj” zîsjé. Dă păstyî mulc áj, kupiji má îh iskulă n-áhugyé ásztá, kînd álfelă lyimbă învăcă. Ásztá nu-j usurué, patykă sí tu styij.

D: Kupiji sí áje styijé, kum trébé szá zîkă o vorbă îh mondaturj, sí átunsj, kînd áltýé formé áré vorbilye. Dă dákă o vorbă áltă formă áré, kupiji k-ánti tot ásá zîsjé, kum d-azelsé ly-o-nvăcăt. Sí ásztá áje ny-árátă, kă kupilu prisjepé sjé, kum áj, dá inkă nu prisjepé, kă nu tatyé vorbé-sz oformă. Mulcînsj zîsjé, kă kupiji ásá năstyé, kă patyé-nvăcă szabăjurilye.

E: Dă kupiji numá átunsj szá-nvăcă szá szfătászkă, kînd binyé áhugyé, sí înrî aminy ász, káré szfătijestyé. Nu-j szlobod szîngurj szá krászkă, kă kupilu, káré ku lupurj o kriszkut szusz, kă jél numá áfel hángurj putye szá gye, kă vál-on lup.

F: Fire nasztră trébé szá făkă ro măré lukru, kînd szfătény. Noj prisjipény sí zîsjény 180 dă vorbé înr-on perc. Fire nasztră kată vorbilye, sjé nyé trébé, sí áje trébé szá styijé, sjé fel formă áré îh mondat. N-ány styî, sjé-j vorbă „măsză”, dákă îh káp n-ány áve o formă dă măsză.

G: Dákă nyimcestýé ány învăcă vorbă „măsză” (Tisch), numá átusj ány styî, sjé-j ásztá, dákă sí dă „Tisch” áje ny-ár vinyî-n firé, kă dă vorbă „măsză”.

H: Dă inkă nisj n-ány zîsz nyimik dă hángurj, káré sí áje patyé árátă, kînd nyisz triszc o fălosj.

0. Multyé vorbé ász îh kápu nosztru?

1. Ásá lukră fire nasztră.

2. Máj pă sjé-j bună lyimbă?

3. Dákă áhud, átunsj, pot învăcă.

4. Ásá o fî széveg dîn vorbé.

5. Szîngur o ku ázsutor?

6. Kum învăcăny o lyimbă áltă?

7. Ásá kizdilestyé kupiji szá szfătászkă.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
A							

1	2	3	4	5	6	7	Max.	Elért
							7	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. Sjë fel äj o cîgánkă mîndră? Ásztá ány întribát. Váloszurilye poc umără áisj. Kată lyé sî punyé uná, sjé uná szá cînyé! C-árătăny(0), kum ány gîngyit!

(0) Dákă áhuzîny vorbá „ mîndru”, toc gîngyiny sjévá bun. Dá mîndru ált jilintestyé lu toc. Dákă zîk, k-ám vâzut o kásză mîndră, sî-c zîk, kum szá ujtă áfără, patykă tu äj zîsjé, kă-j urîtă.

(8) Ro gro äj szá zîsjény k-on mondat, sjé-j mîndru, dá tot styijény toc. „Mîndru-j, sjé, mijé mi szá vegyé.”

(9) Áfeld äj ásztá, kînd zîsjény p-o cîgánkă, kă-j mîndră. Lá gérégurj kînvá ku dauă ezeré dă äj înnentyé zîsje, k-o cîgánkă átunsj äj mîndră, kînd pâr lung áré, s-ocără máré inyimă áré, k-ásztá árátă, kă patyé nástye kupij mulc.

(10) Dăp-aje îñ dobá dă mirzsjuk, átunsj äjră o cîgánkă mîndră, kînd szlábă-jră. Pă formé multyé vigyény, sjé fel cîgánkă cînye aminyi dă mîndră.

(11) Sî-n äj dă ezeré sî nauăszutyé járă vigyény cîgânsj szlábé, ku pâr lyigát szusz îñ kumănak. Sî áisj trébé szá szfătiny dă calyé, sjé purtă. Cîgânsjilye, palyé multyé purtă, ku rotyij márj, sî fizéurj áve, kît sî mäj szlábé szá szá vądă.

(12) Dă máré plátă plătje pântr-asztă, kă maj plyisznye, sî nisj pă pisjără nu-jră usuré szá márgă, kă nu-jră usuré szá szá lápigyé.

(13) Dă sjinsjzäsşj dă äj dă zîlyé p-o cîgánkă átunsj zîsje, kă mîndră-j, dákă pâr szkurt, cîc márj áve, s-ocără grásză-jră. Rotyije trăbujje szá fijé lungă, kît zsjinucilye szá nu szá vądă.

(14) Ásztá sz-o styimbát îñ äj dă sâjzäsşj, kînd rotyije szkurtă sz-o făkut.

(15) Dîn Amerika sî farmeru o vinyit îñ divat. Átunsj kă sjarikusztă sz-or szkăldăt, s-ásă farmeru o lat szusz formă pisjarilor.

(16) Ásztăz mulcînsj szá szîmcă ro îñ pelyé, sî sz-ápukă szá măninsjé pucîn, kît szá fijé mäj szlábşj, unyirj pîn sjé nu szá bityizsjestyé.

(17) Tyépt szláb, cîc rătungyé, pâr fistyit sî ungyij fistyityé. Ásztă-j divatu ásztăz.

(18) Dă kum äj ásztă lá bájás? Sjë fel trébé szá fijé o cîgánkă, kît szá zîkă pă je: Na, sjé mîndră- j áasztă!” Băjisícilye maj toc pâr nyégru áré. Dă pârusztă lung trébé szá fijé. Divatu dă lá ungurj sî lá bájisíc azsunsz: O cîgánkă, káré-j mäj bătîrnă-j dă trijzäsşj sî sjinsj, îñ multyé rîndurj áré pâr szkurt. Dă bătîrnyilye inkă s-áku pâr lung áré.

(19) Tînyiri partă sî pâr lung sî pâr szkurt. Îñtri bájás jestyé, káré pelyé bárnă ánume întunyerikátă áré, o bárnă dá luminăt (ká szkarcă dă lyémn), sî jestyé, káré pelyé álbă áré. Káré pelyé álbă sî pâr lung áré, p-aje mäj binyé szá ujtă cîgányi pă ulyică. Lá bájás nu-j szlobod szá partyé rotyijé szkurtă, szá nu szá vądă pisjarilye.

(20) Cîgânsilye, káré îñ város ságyé, má ásă kusztă, kă unguri. Sî jelyé merzsjé sî dăpă divat, mäj binyé, dăkit îñtr-on szăt. Dă putyény întribá: Ásztă-j binyé ásă? Ánume numă äje-j mîndră, káré-s fistyestyé pâr sî ungyiji, o mulc bány plătystyé pă mitét, kit szá-s kărpásză ráncurilye szusz o szá-s fákă mäj máré cîc? Jo nu zîk nyimik, mäj binyé tyé-ntreb: Tu sjé gîngyesty d-ásztă?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- A. Kum-trăbujе ѕă ѕă ujtyé áfără o cîgánkă mîndră în ѕăzadu-l, ѕj-o trikut?
- B. Kum ѕă gătă băjisîcilye, karé în város ѕágyé?
- C. Sjë-jrá gînd ku calyilye în áj dă ezeré ѕî nauăѕzutyé?
- D. Sjë-jrá în divat în áj dă ѕjinsjzăѕj lá cîgănsj?
- ~~E. Pă ѕjë tyé gîngyésty, dákă áhuz vorbăѕztă: „mîndru”?~~
- F. Kum purtă k-ánti farmeru?
- G. Kum ѕă ujtă áfără o băjisîcă mîndră?
- H. Dă ѕjë mănînkă cîgănsjilye pucîn áku?
- I. Sjë-j în divat áku?
- J. Kum ѕă ujtă áfără o băjisîcă băţîrnă?
- K. Pă ѕjë fel cîgánkă zîѕje, kă mîndră-j în dobă dă mirѕjuk?
- L. Pă ѕjë fel cîgánkă cînye gérégurj, kă mîndră-j?
- M. Dákă trébé ѕă zîѕj k-on mondat, ѕjë-j mîndru, ѕj-áj zîѕjé?
- N. Kînd o vinyit în divat rotyijă ѕzkurtă?

0.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
E													

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Max.	Elért
													13	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

III. Umără-l szévegusztá, sí dăp-áje dă váloszurj, pă sjé ány întribát! Unu (0) c-árătăny.

Odătă-jrá, hungyé nu-jrá, ájrá odătă on bájás. Bájásusztá n-áve nyimik, numá trij kupij, s-o kulyibucă. Ált nyimik. Cîgánkă-j o murit, kînd kupilu-l máj mik o năszkut. Odătă, kînd kupijije má măré-szrá, zîsje bájásulá:

- Kupiji méj! Dusjécă vă în szát, patykă hungyivá ku nurok vic umblá!

- Binyé tátá! - zîsje kupiji, s-or purnyit.

Odătă sz-o-ntunyérikát, sí s-or kutát sjévá lok, hungyé sz-or kulká. Or ázsunsz într-on szát măré, s-or mérsz în fugádo. Zîsjé hăl máj măré:

- Bună szără! Áj lok dă mász?

- Firec szănátosj fisjorilor! Dá, ám lok dă mász, trij pingéj vic plătýi. - zîsjé krăsjmáru.

- Trij pingéj? Dá noj nyimik bány n-ávény. - zîsjé kupilu-l în mirzsjuk.

- Dákă n-ávéc bány, átunsj mînyi vic kăpăli gárdu, sí vic hărănyi áloturilye. - zîsjé krăsjmáruulá.

- Bényé.

K-aje sz-or ápukát, sí sz-or pusz zsjosz. Dă gyminyácă ro flămînzsj ászrá, kă nisj vásjoră n-or mánkát, nisj reggeli. Krăsjmáru ly-o dát trij szăpj, sí ly-o mánát în gárd. Inkă zîsjé hăl máj mik:

- Ásá famé mi-j, d-ás mánkă on kál.

- Sí nauă nyi-j famé. - zîsje héjelánci.

Kînd szfăte, tot áhugye, k-on om bătîrn áfără pă ulyică gămăjestyé: Zîsjé kupilu-l máj măré:

- Hájce, j-ázsutăny lu bătîrnulá!

K-aje or pusz zsjosz szăpilye, sí or mérsz pă ulyică. Bătîrnulá o kăzut, sí nu sză putye szkulá szusz. L-or ápukát kupiji, sí l-or dusz ákásză, kă bătîrnulá ly-arătát, hungyé ji-j kásză. L-or pusz pă pát, sí j-or dát ápă. Kînd bătîrnulá ocără máj biny sză szîmce, ly-o dát lu kupijilor trij pjetré.

- Ápukăc pjetrylestye, kă inkă nurok v-adusjé! – zîsje.

Kupijije j-or kiszinit, s-or mérsz innápoj sză kăpălászckă.

- Pjetrylestye ny-or ádusjé nurok? - zîsje hăl máj măré. - Dákă ány áve trij pingéj, sí n-ár trébuji sză kăpăliny áisj, áj-ár fî nurok.

Apukát pjátrá, s-o zvärylit-o dăpártyé. Dă dăp-ásztá szîmce sjévá-n zsăb. Trij pingéj ászrá ákulo. Ly-o szkosz áfără, sí ku bukuriyé ly-árătát lu héjelánc.

- Na, d-intr-estye putyény plătýi krăsjmáruuluj. - zîsje, s-or mérsz lá krăsjmár.

- Krăsjmáruulýé! Áisj ász bányistye, máj mult nu lukrăny! - sí j-or dát bányije.

Sză ujtá jél, sză ujtá, kă nu prisjipe, dă hungyé áré estye bány. Dă má nu birije fără vorbă, s-ontribát:

- Dă hungyé ávéc bány, kă dă szără inkă n-ávéc nyimik.

Zîsjé hăl máj măré:

- În gárd ly-ány áflát, kînd kăpăleny.

Na, krăsjmáru sz-apukát, o mérsz în gárd sză kăpălászckă, kă gîngye, kă sí jél s-aflá ocără bány. Kupijije rîgye, sí l-or lăszát ákulo. Kînd or mérsz, o zîsz odătă hăl în mirzsjuk:

- Á, má nu trébé sză kăpăliny, dá inkă tot mi-j famé. O zvärylészk pjátrásztá, kă nu m-ázsută.

O zvärylit-o pjátráje. D-ábe ázsunsz pă pămînt, kupiji or szîmciit miroszu dă kárnýé friptă, sí pînyé kăldă. Mirzsje kupijije dăpă miroszulá, sí-n járbă or văzut o másză plynă dă mánkáré. Sz-or ápukát, s-or kizdilít sză máninsjé. Kînd sz-or szăturát, sz-or kulkát ocără, or mérsz ákásză. Dă vigye, kă kulyibucă má dăkit nu sză dubure uná. Or mérsz îlontru, s-or văzut, kă tátá lor pă martyé-j dă famé. Kupiji or kizdilít sză plîngă. Zîsjé hăl máj mik plîngînd:

- Ej, bătîrnulá ny-o misjunyit. Nu ny-adusz pjátrásztá nurok. Sí tátá-j bityág, sí kulyibucásztá sză duburestyé uná, dá nisj sză mánkăny n-ávény nyimik.

Apukát pjátrá, s-o zvärylit-o ásă dăpártyé, kă patykă Dimizou apukát-o-n nor. Dă Damnyé me, kînd o mérsz innápoj lá tátá szo, tátá szo szănátosj ájrá, másză plyn ájrá dă sunkă, kárnýé friptă, dă pînyé, dă sjigogyi. Dăp-áje má sí binyé kusztá. Áve kutotu. Jo styu, k-ám văzut. Dákă nu m-înkrez, ujtá tyé sí tu.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**0. Hungyé sǎgye bǎjasu-l szǎrǎk?
(0) ǎntr-o kulyibucǎ.**

A./ Hungyé szǎ kulkǎ kupiji?

21. ....

B./ Dǎ sjé nu plǎtye kupiji?

22. ....

C./ Sje trǎbuje szǎ fǎkǎ ǎn lok dǎ fizetség?

23. ....

D./ Sjinyé-jrǎ pǎ ulyicǎ, kǎnd kǎpǎle?

24. ....

E./ Sje j-o dǎt bǎtǎmulǎ?

25. ....

F./ Sj-or kivinyit kupiji?

26. ....

27. ....

28. ....

G./ Sj-o fǎkut krǎsjmǎru, kǎnd ǎhuzǎt, kǎ kupiji bǎny or ǎflǎt?

29. ....

H./ Sje vigye kupiji, sje fel ǎjrǎ kulyibucǎ, kǎnd or ǎzsunsz ǎkǎszǎ?

30. ....

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Olvasott szöveg értése	1. feladat	7	
	2. feladat	13	
	3. feladat	10	
ÖSSZESEN		30	

---

javító tanár

	pontszáma	programba beírt pontszám
I. Olvasott szöveg értése		

---

javító tanár

---

jegyző

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli vizsgarész megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. vizsgarész teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. vizsgarésszel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

Azonosító jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. május 25.

BEÁS NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2006. május 25. 8:00

II. Nyelvhelyesség

Időtartam: 50 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI MINISZTERIUM

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. Umără-l szévegusztá, sî pã loku-l gol szkrijé o vorbă áfelă, káré ákulo bună ár fi. C-árătány(0), kum ány gîngyit!

Szîngur sãd, kupij n-**ám**(0). Nisj mãmá, nisj ____ (1) nu kusztã má. Pãrinci-m zesjé áj dã zîlyé ____ (2) înr-on baleset. Ákászã ____ (3) dã gînd szã ____ (4) dîn Pest, s-on kár repé o vinyit dîn gyirépt, sî tátá má n-o ____ (5) szã stye. Pã minyé dã lá mintourj m-or ____ (6). Szîngur ám rãmász. Dã sáptyészprãzesj ____ (7) ám mérsz szã ____ (8) înr-on gyár. Zesjé sjászurj lukrãm înr tatã zî. Bányi nu-sz dãsztulj pã tatã lunã. Kînd csekkurilye plãtyész, má p-áje mã ____ (9), dîn sj-oj kusztã. Doj sjarisj ám, înr unu lukru, hãlãlãnt pã minyé-j. Tot áje mi-j înr firé, sjé biny-ár fi, dákã pãrinci méj ár kusztã. Nu styu, dã sjé mã ____ (10) pã minyé Dimizou ásá táré.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. Dîn szévegusztá ány lăszát áfáră vorbė, făr dă kărė nu lyé putyény umără szévegurilyestyė.

Kînd mik äjram, mämä uvig mă dusje ___(11) tîrg. Trosj, lyingurj, májré, kupäj, tujézs, măturj, kusărj sî mănyevé ___(12) szopă vingye. Pănr-ásztá dă gyiminyácă nyé szkulány, ___(13) kăr dă kál lyé dusjeny trosjilye sî sjigogyi, sjé tátá făsje ákásză ku tátá-l dă krusjé. Sî jo _____(14) jėj ám învăcăt, sjé styu. Aminy mulc szuktule sză fijé î n tîrg. Kărė vingye, má pă toc lyé kunustyem, kînd dă pátruszprăzesj áj dă zilyé-jram. Mämä tot mă mănă sză mă zsok ku kupijije, dá jo k-ánti ku mämä rămînyem. Dăp-aje, má sî jo ku jėj mă zsukám, kă tot ___(15) tyimá. Nisjkînd n-oj mujtá zilyilyestyė.

11	12	13	14	15	Max.	Elért
					5	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

III. Pã loku-l gol szkrijé o ige într-áfelã formã, kit szã fijé szévegu întrég!Pã unu c-árătãny, kum ány gîngyit!

(0) äj	Dákã dã várã kãld <u>är fi foszt</u> (0),
(16) patyé	_____ (16) szã mã duk lá untyu mnyo.
(17) vegyé	Mã dã mult nu l- _____ (17). Nisj äje nu styu, lukrä jél, o nu. Kînd
(18) äj	dã primãvárã lá jél ám foszt, ro bityág _____ (18).
(19) merzsjé	D-ábe putye _____ (19). Dã ro drág mi-j szã fju lá jél, kã în lok
(20) ságyé	bun _____ (20): în mirzsjuk dã szát.
(21) szã dusjé	Jãrã ás fi putut _____ (21) ku jél lá pãrou, kãré áprapé-j dã lá jél. Ás fi ápukát, sî jãrã m-ár fi fript pésty, kã numã jél styijé. Sî áku
(22) szîmcã	îj _____ (22) miroszu. Untyu mnyo nu -j bãtîrn. D-äje îl daré mirzsuku, kã odátã
(23) kágyé zsjosz	_____ (23) dã p-o tyityije dã kãszã, kînd lukrä. L-or dusz ku mintou-n korház, sî j-or mitijit szpinãre.
(24) lukrä	J-o zîsz doktoru, kã nu-j szlobod szã _____ (24) máj mult. Nisj n-ár putye.

16	17	18	19	20	21	22	23	24	Max.	Elért
									9	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

IV. Káré vorbă szá cînyé-n széveg đîn pátru? Uná c-árătăny!

Odátă Jánăs szá gîngyit, **sî** (0) o mérsz îń szát lá urtáku-j. Pă _____ (25) sz-aflát k-on om _____ (26), káré triszt mirzsje. J-o kiszinit Jánăs, dá omulá nu j-o zîsz nyimik. Jánăsu ásztá n-o prisjiput, s-o mérsz făr-o _____ (27). Azsjunsz lá urtáku-s. L-o-ntribát, îl kunastyé pă omulá, o nu. _____ (28)-j j-o zîsz, kă patykă pă tátă szo l-o văzut. Zîsje, kă sz-or szfăgyit, sî tátă szo _____ (29) lá fugádo szá be. Tată napye îń fugádo szuktule szá fijé. D-áje szá szfăgyestyé ku jél.

Jánăs l-o tyimát îń _____ (30), szá-j áretyé grapá lu pârinci-s. Fisjorulá o prisjiput, sjé áré dă gînd k-asztá Jánăs, s-o mérsz îń fugádo _____ (31) tátă szo. Bătîrnulá l-a másză săgye, sî _____ (32). Fisjorulá o săzut lá tátă szo, sî j-apukát mîná. Bătîrnulá má nu plînzsjé ásá ro. „N-ám dă gînd szá tyé pėrd sî _____ (34), kă pă mumă tá. D-áje _____ (33), kă triszt misz. Dá máj mult n-oj be.” - zîsje bătîrnulá. „Be numá tátă, dá numá n-atit, sî dă bukuriyé szá bej, kă noj áisj ástyény lu unápált.” - zîsje fisjoru, sî jél o but on kristár dă vin.

(0)	a) sî	b) kă	c) dá	d) nu
(25)	a) nor	b) kápu-j	c) kályé	d) lyémn
(26)	a) mirasză	b) bătîrn	c) luminát	d) malyé
(27)	a) subă	b) vorbă	c) ujágă	d) lákrămă
(28)	a) Jánăs	b) Bătîrnu	c) Urtáku	d) Dimizou
(29)	a) mirzsje	b) szá kulkă	c) plătje	d) trébé
(30)	a) biszerikă	b) mărmîntyé	c) fugádo	d) tírg
(31)	a) pă	b) ku	c) fără	d) dăpă
(32)	a) plînzsjé	b) plînzsjé	c) plînsz	d) szá plîngă
(33)	a) oj plînzsjé	b) oj be	c) bjau	d) kă
(34)	a) pă minyé	b) pă tyinyé	c) pă tyinyé	d) pă noj

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

V. În mondaturilyestyē kutotu-j pã lok. Dã tot jestyē arékityē vorbé, fãrã kãré mondatu sî mãy bun ár fi. Kãtã vorbilyestyē, sî dákã ly-áj áflát, szkrijé lyé lîngã számurilye-j grasjé. On mondat má ány fãkut.

- (0) Ásztãz **jo** m-ám kãpãtãt dauã gãjiny dã lá urtãkã-m.
 (35) Tãtã mnyo numã dã szãrã azsunsz ákãszã, jél átunsj o mãnkãt.
 (36) În pãduré lukrã, lyemnyé nyé fãsje nauã pã jãrnã.
 (37) Mijé mi-j milã dã jél, kã ro mult lukrã.
 (38) Nu-l vãd pã jél ro mult, kã numã dã szãrã vinyé ákãszã.
 (39) Odãtã m-o zîsz mijé, kã maj m-o la on kãcãl, kit szã fju nu szîngur.
 (40) Dã mãy binyé ku jél ás fi jo mãy mult.

0	35	36	37	38	39	40
jo						

35	36	37	38	39	40	Max.	Elért
						9	

---

		maximális pontszám	elért pontszám
II. Nyelvhelyesség	1. feladat	10	
	2. feladat	5	
	3. feladat	9	
	4. feladat	10	
	5. feladat	6	
FELADATPONT ÖSSZESEN		40	
VIZSGAPONT ÖSSZESEN		30	

---

javító tanár

---

	pontszáma	programba beírt pontszám
I. Olvasott szöveg értése		
II. Nyelvhelyesség		

---

javító tanár

---

jegyző

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a III. írásbeli vizsgarész megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga a II. vizsgarész teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a III. vizsgarésszel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

Azonosító jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. május 25.

BEÁS NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2006. május 25. 8:00

III. Hallott szöveg értése

Időtartam: 30 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI MINISZTERIUM

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Bună ziua!

Áku vij áhuzî trij szévegurj.

Vizsgáztá sztã dîn trij feladaturj. Pã lîngã szévegurilyesty e or fi feladaturj, káré pã pipárasjé trébujé szã lyé fásj.

Sjé, kum trãbu szã fásj, c-ány szkrisz zsjosz înnentye dã feladaturj, sî poc umãrã pã pipárasé, káré trãbu szã lyé umplyij.

- On széveg szã kizdilestyé sî szã szfãrsestyé ku zené.
- Dãp-ãje umãrã pã pipáros, sjé trãbu szã fásj.
- Dãp-ãsztã vij áhuzî szévegu odátã.
- Dãpã szévegu ony tãsje, szã poc lukrá ku feladaturilye.
- Máj odátã vij áhuzî szévegu.
- Dãp-ãsztã îc dãgyény máj ocãrã dobã, szã véz, biny-áj umplut pipárasilye, o nu.

Dã trijzãsj dã percurj máj lung nu patyé szã cîjé feladatusztã.

Szã áj nurok!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szévegu-l dă első:

- Áku vij áhuzî on széveg dă háboro.
- Dăp-áje vij umără pã pipárosusztã arékityé mondaturj. Dîn trij numã unu-j gyirépt. P-álã szã-l jililésty!

(0)Pã ulyicã ...

- (a) umblã kárurilye.
 (b) nyime nu-j áfãrã.
 (c) toc merzsjé hungyivã.

1. Dã szãrã...

- (a) mã duk pã ulyicã
 (b) nyime nu-j pã ulyicã
 (c) inkã bunã-j vreme.

2. Unyirj...

- (a) îm vinyé-n firé, kã vinyé ripilourj.
 (b) vinyé ripilourilye.
 (c) rãkaré-j pã ulyicã.

3. Pimicãje-jrã

- (a) máré.
 (b) ro mikã, dã kumvã tot înkipeňy
 (c) ásã mikã, dã nu înkipeňy toc.

4. Ápã putyeny szã bijeny,

- (a) kînd lucsuleny
 (b) dauzãsj dã percurj îňtr-o zuã.
 (c) numã dîn fãntîňã.

5. Átunsj vinyeny áfãrã, ...

- (a) kînd nyi-jrã szetyé.
 (b) mã n-áhugyeny ripilourilye.
 (c) uvig dăpã dauzãsj dã percurj.

6. Kînd o kãszã o bombã aflã, ...

- (a) kutány, kusztã sjinyivã, o nu.
 (b) toc triszã äszráňy.
 (c) ro mulcîňsj mure.

7. Sî Jãňku ás-a murit,

- (a) jél nu mã vigye
 (b) mã vigye.
 (c) dã jél mi szã vigye.

8. Pã pãrinci méj ...

- (a) nyámurilye lyé dusje.
 (b) nyemci lyé dusje
 (c) nyemci ly-ádusje.

9. Pã cîgányi ly- or ádunát,...

- (a) pã cîgãňsjilye nu.
 (b) kã bãjãs äszrá.
 (c) sî lyé bãtye.

10. Sãjzãsj dã áj o trikut d-átunsje,

- (a) sî-n totu sjãszu îm vinyé-n firé csalãdu-m
 (b) sî mã nu styu, kum szã ujtã áfãrã pãrinci-m.
 (c) s-îňsjét ám mujtãt kutotu.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szévegu-l dă dauălye

- Áku vij áhuzî dă kásză nasztră há nauă.
- Dăp-ásztă vij umără mondaturj, sî pã loku-l gol trébé sză szkrij o vorbă într-on mondat.

(0) Átunsj ..... *sáptyé* ..... családurj áveny, kînd ány vinyit în szát.

11. Odátă l-or dusz zsándári pã tátă szo, kã gîngye, kã jél ..... pã popá.

12. Noj styijenj, kã nu jél o foszt, kã jél táré ..... -n Dimizo.

13. Unyirj sî bány kăpătă, dá máj binyé osz dă sunkă, ..., burso, kîrboj.

14. Arékiec în păduré umblă, ádusje ákásză lyemnyé, sî fásje....., sjé vingye-n tírg.

15. Odátă sî jo m-ám kăpătát dă l-a mujeré o ....., kã lyé hărănyeny găjinyilye.

16. Sî ..... j-ám dát, Nyică o tyimá.

17. .... o vinyit on om dă ungur lá noj în kumpányé.

18. Kînd o fuzsjit, ... măré-jră-n kumpányé, dá inká nu prisjipem, dá sjé.

19. Mosu pã toc ny-o tyimát uná, sî zîsje, k-ony kăpătă sáptyé ..... în kápu szátuluj.

20. Áisj nu mă ..... ásá szlobodă, ká kum în kumpányé.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szévegu-l dă trijilye

- Áku vij áhuzî on széveg dă lyimbă dă bǎjás.
- Dăp-ásztá o trăbuji pǎ arékityé mondaturj szá szkrij váloszurj.

(0) Kum sz-áhugyé lyimbă bǎjásilor?

Ásá sz-áhugyé, kákînd sjinyivá ár kîntá.

21. Sjë fel szá fásjë lyimbásztá dă „ly”, „sj”, „zsj” sî dă „ty”?

22. Dă sjé nu putye szá zîkă kutotu bǎjási bǎjisestyé?

23. Sjë fásje bǎjási ku vorbilyeje, karé nu putye szá zîkă bǎjisestyé?

24. Karé vorbé vinyé đîn lyimbă dă ungur?

25. Đîn karé vorbă dă bǎjás vinyé „Csíplek!”?

26. Pǎ sjinyé zîsjény: „Csíplek!”?

27. Kum poc styi, kă sjinyivá-j dă bǎjás, dákă unguestyé szfătestyé?

28. Dă sjé patyé muri lyimbă bǎjásilor?

29. Kum ár rǎmînye lyimbásztá îh kuszt?

30. Hungyé, sî sjé fásjë pǎntru lyimbă dă bǎjás?

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
III. Hallott szöveg értése	1. feladat	10	
	2. feladat	10	
	3. feladat	10	
ÖSSZESEN		30	

_____
javító tanár

	pontszáma	programba beírt pontszám
I. Olvasott szöveg értése		
II. Nyelvhelyesség		
III. Hallott szöveg értése		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a IV. írásbeli vizsgarész megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga a III. vizsgarész teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a IV. vizsgarésszel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

BEÁS NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2006. május 25. 8:00

IV. Íráskészség

Időtartam: 90 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI MINISZTERIUM

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Áku îñ áltá cáră jésty. Szkrijé o kártyijé lu urtáku-c, káré ákásză o rămász. Sjë fel o foszt utuzálá, sj-áj văzut, hungyé aj dă gînd szá tyé dusj máj, sî aj dă gînd szá tyé dusj má ákásză Feladatusztá trébé szá-l fásj!

Drág dă Urtáku mnyo!

Áku dîn Bécs îc szkriju. Utuzálá binyé o trikut, dă ásá lungă o foszt, dă má gîngyem, kă n-ony ázsunzsje áisj. Îñ lok bun săd, totu városu szá vegyé d-áisj.

Jér ám foszt îñ biszerikă lu Sványé-l Szfint. Rô măré-j sî ro mîndră-j.

Mănkăré ám, átít kărnát ám mănkát dă száră, dă s-áku mă daré inyimá. Áisj ro mult kărnát mănînkă. Mînyi oj merzsje îñ muzeum sî-n mozi. Dă ocără mi-j milă, k-áisj nyime nu szfătestyé băjisestyé.

Sză vă loc számá ákásză!

Urtáku-c : Koká

Bécs, 2005.07.12

Szkrijé o kártyijé lu urtáku-c / lu urtáká-c, sî szá-j zîsj, kă fălosz/fălasză jésty, kă jél binyé-j. Áku c-o fi îñ szárbătară - kînd azsunzsje urtáku-c/urtáká-c ákásză- zuă dă năszkut, sî aj dă gînd szá tyémj gosty.

1. Kînd, c-o fi zuă dă năszkut, sî dă kic aj vij fi?
2. Pă sjiny aj dă gînd szá tyémj?
3. Sjë sz-ádukă urtáku-c/ urtáká-c?
4. Jél/Je kînd azsunzsje ákásză?
5. Sj-or be, sj-or mănkă?

**Je számá! Îñ kártyijásztá máj mult dă 100-150 vorbé nu patyé szá fije!
Nu tyé mujc, szá szkrij numilye-c sî dobá pă kártyijé!**

Mult nurok!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága	Érthetőség, nyelvi megformálás	Íráskép	Max.	Elért pont
			10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. Ályezsjé-c dîn feladaturj, sjé vinyé 1. sî 2. o témă, sî szkrijé dă ună!

1. Témă dîn ujság: Hungyé merzsjé dă váră aminyi māj binyé?

On ujság áré dă gînd szá styijé, hungyé merzsjé dă váră aminyi māj binyé. Pă mulc aminy ly-or îtribát.

Umăřă sj-or zîsz!

Váloszurilye pă témăszta

Hun tyé dusj dă váră szá tyé hugyunyésty?

„Jo lá nyámurilye melyé mă duk lá Bálátoná!”

„Jo înyikére nu mă duk. N-ám răgáz.”

„În ánu-l, sj-o trikut, ám foszt lá Bálátoná. Nu mă duk māj odátă ákulo.”

„Jo ku urtásji méj îny gyalurj mirzsjény.”

„Jo ákásză oj râmînye, sî nyimik n-oj fásjé.”

„M-oj dusjé lá hurvéc lá Adria ku bărbátu-m.”

„Jo îny áltă cĂřă mă duk. Mosu mnyo sĂgyé îny Rumînyijé.”

„Jo îny păduré m-oj dusjé ku csalădu-m p-o szăptămîňă.”

Sjé gîngyésty tu? Szkrij zsjosz, sjé gîngyésty dă témăszta. C-ázsutăny ocăřă.

1. Hungyé áj dă gînd szá tyé dusj tu?
2. Tu kum véz? Hungyé merzsjé aminyi dă váră szá hugyunyászkă?
3. Sjé gîngyésty? Binyé-j o nu, dăkă sjinyivă nu merzsjé înyikére?
4. Sjé gîngyésty dă irogyé, karé programurj fásjé, sî dăkă áj dă gînd szá tyé dusj îny áltă cĂřă ku jéj c-ázsută?

Szrijé o kărtyijé. Îny kărtyijé nu-j szlobod szá fijé māj multyé dă 200-250 dă vorbé.

Mult nurok!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. témă: Tévė

On ujság ly-o-ntribát pă kupiji, sjė ġingyestyė dă tévé.

Kupiji nostri or mujtát sză umirė. Máj binyė ságyė ĩnntyė dă tévé, sĭ numá átunsj sză szkală kĭnd flămĭnzsĭ äsz sĭ szetyė ji-j. Mulcĭnsj zĭsjė, kă d-áje nu styijė binyė sză umirė, kă numá átunsj s-átit umăřă, kit ĩn iskulă-sz. Ákásză nu trėbujė, kă nisj păřinci lor nu umăřă má. Mágá máj biny-ár fĭ ált sză fákă, kă păntru kă mult ságyė ĩnntyė dubozusztuje, nu sză miskă, sză-ngrásă sĭ máj repė bityizsestyė. Sĭ nisj d-áje n-ány szfăztit inkă kă má sĭ kupiji-j misj áfel filmurj vegyė, dă sjė n-ár fĭ szlobod. Sj-o fĭ dĭm kupiji nostri?

„Tot ĩnntyė dă tévé ás ságyė, kă uvig jestyė sjėvá film bun.”

„Jo tot áfel misorurj văd, kărė má zesjė řĭndurj ám văzut.”

„Nisj n-ás putye kusztă făřă tévé.”

„Mámă m-o zĭsz, kă nu pot sză-nvăc bun dĭn tévé. D-átunsj nu văd tévé.”

Tu sjė ġingyesty? Szkrijė, sjė ġingyesty, sjė-c vinyė-n firė dă témăsztă. C-ázsutăny ocăřă:

1. Tu kită dobă săz ĩnntyė dă tévé?
2. Sjė-j bun, sjė nu-j bun ĩn tévé?
3. Sjė făsjė tévé ku lume?
4. Dă sjė vegyė aminyi tévé?

Máj mult dă 200-250 vorbė nu-j szlobod sză szkrij. Pă hungyigogyė szkrijė dauă mondaturj.

Mult nurok!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Feladat	Értékelési szempont	elérhető pont	elért pont
1.	A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága	4	
	Érthetőség, nyelvi megformálás	5	
	Íráskép	1	
	Összesen	10	
2.	A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése	5	
	Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2	
	Szövegalkotás	4	
	Szókincs, kifejezőmód	4	
	Nyelvhelyesség, helyesírás	4	
	Íráskép	1	
	Összesen	20	
IV. Íráskészség pontszáma		30	

javító tanár

	pontszáma	programba beírt pontszám
I. Olvasott szöveg értése		
II. Nyelvhelyesség		
III. Hallott szöveg értése		
IV. Íráskészség		

javító tanár

jegyző